

Motion till riksdagen 2024/25:1247

av **Azadeh Rojhan och Louise Thunström (båda S)**

Sverige måste anta en ny Iranpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att genom EU öka påtryckningarna på den iranska regimen att släppa alla politiska fångar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka kännbara sanktioner mot regimen och deras företrädare och deras anhöriga och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ta en ledande roll i EU för att terroriststämpla revolutionsgardet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att en internationell solidaritetskonferens anordnas där alla länder som vill ta ställning för demokrati och frihet i Iran ska kunna visa sitt stöd och konkretisera stödet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 16 september 2022 markerade en vändpunkt i Irans moderna historia när Jina Mahsa Amini, en ung kurdisk kvinna, dog i moralpolisens förvar. Anklagad för att inte ha burit sin slöja enligt regimen strikta klädkod, blev hennes död gnistan som tände landsomfattande protester. Dessa protester har vuxit till en bred rörelse som förespråkar kvinnors rättigheter, mänskliga friheter och en slutgiltig frigörelse från regimen förtryck. Detta har ofta kallats världens första feministiska revolution, med slagorden "Kvinna, Liv, Frihet" som enande kraft.

Den iranska regimen svarade på dessa legitima krav med en våldsam repression som saknar motstycke. Under det senaste året har Iran genomfört en våg av avrättningar, ofta efter summariska rättegångar där de åtalade inte fått en rättvis prövning. Amnesty International och andra människorättsorganisationer har rapporterat om ett kraftigt ökat antal avrättningar, varav många utförts i hemlighet och utan meddelande till de anhöriga.

Bland de avrättade finns demonstranter, politiska aktivister, och även minderåriga som anklagats för att ha deltagit i protesterna. Den iranska staten använder dödsstraffet som ett verktyg för att skapa skräck och kväsa oppositionen.

Förutom de omfattande avrättningarna har den iranska regimen eskalerat sina förtryckande metoder genom systematisk tortyr, sexuellt våld och påtvingade försvinnanden. Tusentals människor har fängslats under omänskliga förhållanden, där tortyr används för att tvinga fram falska erkännanden som sedan används i regimen propagandakampanjer.

Internationellt har Irans agerande blivit alltmer oroande. Förutom iranska regimen inblandning i Syriens och Jemens konflikter, är Iran sedan många år en central aktör i konflikten mellan Israel och Hamas och verkar aktivt för att förlänga och intensifiera denna konflikt. Den ökade instabiliteten i Mellanöstern är direkt relaterad till Irans intressen i regionen och landets vilja att öka spänningarna.

Även i Rysslands krig i Ukraina har Iran spelat en aktiv roll genom att försöka Ryssland med drönare och andra vapen. Dessa vapen har orsakat omfattande förödelse och död i Ukraina, vilket visar att Iran inte längre bara är ett hot mot sitt eget folk eller sin region utan även mot Europas säkerhet.

Trots riksdagens eniga beslut den 5 maj 2023 om att Sverige ska verka för att EU terrorstämplade det islamiska revolutionsgardet, har regeringen ännu inte levererat konkreta resultat. Det islamiska revolutionsgardet är regimen främsta våldsapparat och ett verktyg för internationell terrorism. Att terrorstämpla denna organisation är avgörande för att försvaga regimen makt och begränsa dess förmåga att bedriva förtryck både inrikes och utomlands.

En annan oroväckande utveckling är att många anhängare till högt uppsatta iranska regimföreträdare lever i lyx och frihet utanför Iran, samtidigt som de stödjer och drar nytta av en regim som förnekar det iranska folket samma frihet. Att utöka sanktionerna mot dessa individer, inklusive frysta tillgångar och inreseförbud, är ett nödvändigt steg för att sända en tydlig signal om att deras stöd till regimen förtryck inte kommer utan konsekvenser.

Det är hög tid för omvärlden att ompröva sin relation till Iran. Den iranska regimen brutalitet och dess växande internationella hot måste bemötas med en tydlig och kraftfull politik som ställer sig på det iranska folkets sida i deras kamp för frihet och demokrati. En internationell solidaritetskonferens skulle vara ett viktigt steg för att samla och konkretisera stödet från världens demokratier, och visa att det internationella samfundet inte blundar för de grymheter som begås av den iranska regimen. Det är dags för en uppdaterad och mer offensiv Iranpolitik som tydligt baseras på de iranska medborgarnas önskan om en framtid i frihet och rättvisa.

Azadeh Rojhan (S)

Louise Thunström (S)